

Riigikohus
kantselei@riigikohus.ee

Meie: 19.05.2026 nr 12-4/24-0351/352-28

Menetlusosalised ja nende esindajad

Võlgnik: AstraStar OÜ (pankrotis, avalikus uurimises, registrikood 11717416). Pankrotihaldur: Indrek Lepsoo (osaühing INC Partner, registrikood 11008111; asukoht: Roseni 7, Tallinn; tel: 509 7167; e-post: indrek@pankrotihaldur.ee)

Määruskaebuse esitaja

Eesti Vabariik Maksejõuetuse teenistuse kaudu
Esindaja: Merili Ruul (e-post: merili.ruul@konkurentsiamet.ee)

Määruskaebus Tallinna Ringkonnakohtu 06.05.2026. a kohtumäärusele tsiviilasjas 2-24-13302

Määruskaebuse esitaja vaidlustab Tallinna Ringkonnakohtu 06.05.2026. a kohtumääruse täies ulatuses ja taotleb asjas uue lahendi tegemist.

Määruskaebuse esitaja taotlused Riigikohtule on järgnevad:

1. Võtta Maksejõuetuse teenistuse määruskaebus menetlusse.
2. Tühistada Tallinna Ringkonnakohtu 06.05.2026. a kohtumäärus tsiviilasjas nr 2-24-13302.
3. Saata asi sisuliseks lahendamiseks tagasi Tallinna Ringkonnakohtule või alternatiivina lähtudes menetlusökonomika printsiibist teha Riigikohtul ise uus lahend, millega tühistada Harju Maakohtu 14.01.2026. a kohtumääruse punkt 5 ning tühistatud punkti 5 osas teha uus otsus, millega Riigikohus määrab pankrotihaldur Indrek Lepsoole AstraStar OÜ (pankrotis, avalikus uurimises) pankrotimenetluses tasu üksnes PankrS § 65 lõike 2 alusel (mitte PankrS § 65 lõike 12 alusel) võttes arvesse PankrS §-s 65¹ nimetatud halduri tasu piirmäärasid ning määrab pankrotihaldurile tasu väljamaksmise pankrotivarast PankrS § 65¹ lõike 1 alusel alammääras 446,36 eurot (millele lisandub käibemaks).
4. Menetluskulud jätta poolte enda kanda.

Maksejõuetuse teenistuse peab vajalikuks lisada, et käesolev asi on oma olemuselt riigi nimel avalik-õiguslikku funktsiooni täitva pankrotihalduri (HMS § 8 lõike 1 mõistes ainuisikulise haldusorgani) ning teise riigiasutuse ehk riikliku järelevalveorgani Maksejõuetuse teenistuse omavaheline **haldusesisene vaidlus**, mille lahendamine võib kuuluda **Riigikohtu halduskolleegiumi pädevusse**.

Määruskaebuse esitaja leiab, et Tallinna Ringkonnakohtu on kohtumääruse tegemisel kohaldanud valesti materiaalõiguse norme st pankrotiseaduse (edaspidi PankrS) § 5 lõiget 2, §

150 lõiget 5 ning rikkunud määruse tegemisel oluliselt menetlusõiguse normi st tsiviilkohtumenetluse seadustiku (edaspidi TsMS) § 465 lõiget 2 ning see tõi kaasa ebaõige kohtulahendi.

1. Asjaolud

- 1.1 Harju Maakohus kuulutas 05.11.2024. a kohtumäärusega välja AstraStar OÜ pankroti ja nimetas pankrotihalduriks Indrek Lepsoo. Pankrotimenetlus viidi läbi avaliku uurimisena ehk riikliku järelevalvemenetlusena.
- 1.2 20.10.2025. a ja 31.10.2025. a esitas pankrotihaldur Indrek Lepsoo Maksejõuetuse teenistusele AstraStar OÜ (pankrotis) pankrotimenetluse lõpparuande.
- 1.3 06.11.2025. a jättis Maksejõuetuse teenistus kui avalikku huvi kaitsma õigustatud asutus võlausaldajate kollektiivse huvi kaitseks AstraStar OÜ (pankrotis) pankrotimenetluse lõpparuande kooskõlastamata (vt lisa 1).
- 1.4 17.11.2025. a esitas pankrotihaldur kohtule AstraStar OÜ (pankrotis) lõpparuande kinnitamiseks ning taotluse pankrotimenetluse lõpetamiseks.
- 1.5 14.01.2026. a kinnitas Harju Maakohtus AstraStar OÜ (pankrotis) pankrotimenetluses koostatud lõpparuande ja lõpetas pankrotimenetluse (vt lisa 2).
- 1.6 29.01.2026. a esitas Maksejõuetuse teenistus määruskaebuse Harju Maakohtu 14.01.2026. a määruse punktile 5, millega kohus määras pankrotihaldur Indrek Lepsoo tasuks 3062,80 eurot (käibemaksuga) ning mõistis pankrotihalduri kindlaksmääratud tasust 1141,16 eurot (sh käibemaks) välja pankrotivõlgniku pankrotivarast ning ülejäänud osa summas 1921,64 eurot (sh käibemaks) Konkurentsiameti eelarvest Maksejõuetuse teenistusele ettenähtud vahenditest. Määruskaebuses taotles Maksejõuetuse teenistus 14.01.2026. a kohtumääruse punkti 5 tühistamist ning tühistatud punkti osas uue otsuse tegemist sh pankrotihaldur Indrek Lepsoole AstraStar OÜ (pankrotis) pankrotiasjas halduri tasu määramist PankrS § 65 lõike 2 alusel võttes arvesse PankrS § 65¹ nimetatud halduri tasu piirmäärasid. (vt lisa 3, 4)
- 1.7 06.05.2026. a jättis Tallinna Ringkonnakohus Maksejõuetuse teenistuse määruskaebuse rahuldamata (vt lisa 5).

2. Määruskaebuse õigeaegsus

- 2.1 TsMS § 698 lõige 2 sätestab, et määruskaebuse esitamise tähtaeg on 15 päeva määruse määruskaebuse esitajale kättetoimetamisest alates, kui seaduses ei ole ette nähtud teisiti. Maksejõuetuse teenistus sai Tartu Ringkonnakohtu 06.05.2026. a kohtumääruse kätte samal päeval st 06.05.2026. a, seega on määruskaebus esitatud tähtaegselt.

3. Määruskaebuse esitamise õigus ja määruskaebuse põhjendused

- 3.1 Tallinna Ringkonnakohus on 06.05.2026. a kohtumääruses märkinud, et „Ringkonnakohtu määruse resolutsiooni p-de 1 ja 2 peale ei saa pankrotiseaduse § 5 lg 2 ja § 150 lg 5 järgi määruskaebust esitada (vt ka RKTkm 26.06.2013, 3-2-1-48-13, p 12) Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 667 lg 1 teisest lausest tuleneb, et kui ringkonnakohus jätab määruskaebuse rahuldamata ja selle määruse peale ei saa edasi kaevata Riigikohtule, võib ringkonnakohus teha määruse ilma kirjeldava ja põhjendava osata.“
- 3.2 Maksejõuetuse teenistus on seisukohal, et Tallinna Ringkonnakohus eksis PankrS § 5 lõike 2, § 150 lõike 5 ning TsMS § 667 lõike 1 kohaldamisel, kui leidis, et Maksejõuetuse teenistusel kui avalikku huvi kaitsma õigustatud asutusel, kes kaitseb muuhulgas võlausaldajate kollektiivset huvi, puudub õigus esitada Tallinna Ringkonnakohtu 06.05.2026. a määruse peale määruskaebus Riigikohtusse. Tallinna

Ringkonnakohtu 06.05.2026. a kohtumääruses viidatud kohtulahend ei ole antud juhul asjakohane, sest see käsitleb pankrotihalduri enda kaebeõiguse olemasolu halduri tasu osas tehtud ringkonnakohtu lahendile. Praegusel juhul on tegemist Maksejõuetuse teenistuse kaebeõiguse küsimusega ringkonnakohtu lahendile, millega kohus jättis rahuldamata Maksejõuetuse teenistuse **kui avalikku huvi kaitsma õigustatud asutuse, kes kaitseb muuhulgas võlausaldajate kollektiivset huvi**, määruskaebuse maakohtu määruale, kus kohus lõpetas pankrotimenetluse lõpparuande kinnitamisega ning **milles Maksejõuetuse teenistus on esitanud PankrS § 163 lõike 2 kohase vastuväite enne pankrotimenetluse lõpparuande kinnitamist.**

- 3.3 Maksejõuetuse teenistus on seisukohal, et avaliku uurimina läbiviidavas pankrotimenetluses on Maksejõuetuse teenistusel PankrS § 164 lõikest 3 tulenevalt õigus esitada ringkonnakohtu määruale peale määruskaebus Riigikohtule ning ringkonnakohtu oleks pidanud TsMS § 667 lõike 1 esimese lause kohaselt tegema määruale koos kirjeldava ja põhjendava osaga. Põhjendusteta määrus ei vasta TsMS § 465 lõike 2 punktile 8, mille kohaselt peavad edasikaevatavas määruale olema märgitud põhjendused, mille alusel kohus järeldusteni jõudis, ning õigusaktid, millest kohus juhindus. TsMS § 669 lõike 1 punkt 5 järgi on määruale põhjendamata jätmine oluline menetlusõiguse normi rikkumine.
- 3.4 PankrS § 5 lõige 2 sätestab, et ringkonnakohtu määruale peale määruskaebuse kohta võib edasi kaevata üksnes siis, kui see on pankrotiseaduses ette nähtud. PankrS § 164 lõike 2 alusel võib võlausaldaja pankrotimenetluse lõpetamise määruale peale määruskaebuse esitada, **kui ta menetluse lõpetamise avalduse vastu esitas vastavalt pankrotiseaduse § 161 lõikele 2 või § 163 lõikele 2 vastuväite. PankrS § 164 lõike 3 alusel võib ringkonnakohtu määruale peale PankrS § 164 lõigetes 1 ja 2 nimetatud määruskaebuse kohta esitada määruskaebuse.** Võlausaldaja PankrS § 164 lõikest 3 tulenevat kaebeõigust on omakorda kinnitanud ka Riigikohtu 11.05.2016. a lahendi nr 3-2-1-27-16 punktis 10. Lõpparuandes tooduga võidakse riivata võlausaldajate õigusi.
- 3.5 Varatu juriidilise isiku pankrotimenetluses, mida **viiakse läbi avaliku uurimisena**, läheb võlausaldajate üldkoosoleku ja pankrotitoimkonna pädevus PankrS § 192¹² lõike 2 alusel üle Maksejõuetuse teenistusele kui **riiklikule järelevalveorganile.**
- 3.6 20.10.2025. a ja 31.10.2025. a esitas pankrotihaldur Indrek Lepsoo Maksejõuetuse teenistusele AstraStar OÜ (pankrotis) pankrotimenetluse lõpparuande, **millele Maksejõuetuse teenistus esitas 06.11.2025. a PankrS § 163 lõikele 2 vastava vastuväite (vt lisa 1). Seega on täidetud PankrS § 164 lõikes 3 märgitud eeltingimus, mis võimaldab ringkonnakohtu määruale peale määruskaebuse esitamist.**
- 3.7 Maksejõuetuse teenistus esitas 29.01.2026. a Harju Maakohtu 14.01.2026. a kohtumäärusele määruskaebuse, milles vaidlustas **halduri tasu määramise aluse.** Harju Maakohus pidas põhjendatuks pankrotihalduri taotlust määrata pankrotihalduri tasu PankrS § 65 lõike 12 alusel koosmõjus PankrS § 23 lõigetega 1-3, Maksejõuetuse teenistuse hinnangul tuleb mistahes suurusega pankrotivara olemasolu korral lähtuda PankrS § 65 lõikest 2 võttes arvesse PankrS §-s 65¹ nimetatud halduri tasu piirmäärasid. Lühidalt, kui pankrotivara on olemas, siis tuleb kohtul määrata pankrotihaldurile tasu sellest, mitte tunnitasmääras.
- 3.8 Maksejõuetuse teenistus ei nõustu Harju Maakohtu seisukohaga, milles PankrS § 65 lõige 12 ehk tunnitaspõhine töötasu arvestus oleks justkui kohaldatav **alternatiiv** olukorras, kus pankrotimenetluse läbiviimisel haldurile määratav tasu PankrS § 65¹ lõike 1 alusel oleks kohtu hinnangul põhjendamatult väike.
- 3.9 **Maksejõuetuse teenistus juhib Riigikohtu tähelepanu asjaolule, et seadusandja tahe on olnud määrata tasu pankrotivara laekumise korral pankrotivarast endast.** Seadusandja on loonud PankrS § 65 lõike 2 olukordadeks, kus laekunud pankrotivara on suurusega **alla 6400 euro** (ehk nt olukordades, kus pankrotivara on ainult 1200 eurot, 600

eurot või ka 1-2 eurot). Maakohtu tõlgenduse korral oleks PankrS § 65 lõike 2 puhul tegemist sisutühja normiga.

- 3.10 PankrS § 65 lõige 12 annab võimaluse rakendada tunnitasmäära ka pankrotivara olemasolu korral, kuid seda üksnes juhul, kui **selle maht on hoolimata** halduri tegevusest väike. Tähtsust omab siinkohal seaduses kasutatud väljend „hoolimata“ ehk teisisõnu haldur panus/pingutus pankrotivara suurendamisel ning selle **proportsionaalsus** saavutatud tulemusele. Tegemist peaks olema olukorraga, kus halduri täiendavad pingutused pankrotivara suurendamisel ei kandnud vilja ehk teisisõnu haldur üritas pankrotivara suurendada, tegi selleks täiendavaid toiminguid (nt viis läbi mahukama raamatupidamise analüüsi, esitas kuriteokaebuse, koostas hagi vms), kuid pankrotivara siiski ei suurenenud võrdväärse mahus halduri poolt panustatud töömahuga. **Maksejõuetuse teenistuse hinnangul ei ole kohtul õigust määrata halduri tasu lähtudes PankrS § 65 lõikest 12 olukorras, kus halduri töö tulemusena on laekunud pankrotivarasse raha, kuid pankrotivara suurus vastab täielikult halduri poolt tehtud töö iseloomu, aja ja mahuga ning on saavutatud näiteks koostöös Maksejõuetuse teenistusega avalikus uurimises.**
- 3.11 AstraStar OÜ (pankrotis, avalikus uurimises) pankrotimenetluse käigus laekus pankrotivarasse 1859,84 eurot. Tegemist oli väga lihtsa pankrotimenetlusega, mis ei eeldanud erilist pingutust. PankrS § 65¹ lõige 1 sätestab, et halduri tasu alammäär pankrotivaralt suurusega kuni 6400 eurot on 24% pankrotivarast. **Seaduses on seega konkreetset määratletud halduri tasu suuruse alammäär ka juhtudel, kui pankrotivara suurus jääb alla 6400 euro.** Haldurile määratav tasu kogu menetluse eest on sel juhul seaduse kohaselt 1859,84 euro suurusest pankrotivaralt 442 eurot. Siin ei ole teenistuse hinnangul kohtule seadusandja andnud tõlgendusruumi ega kaalutusõigust.
- 3.12 **Määruskaebuse esitaja jääb muus osas enda 29.01.2026. a Tallinna Ringkonnakohtule esitatud määruskaebuses toodu ning 06.11.2025. a halduri lõpparuandele esitatud vastuväidete juurde ilma siinkohal sisu üle kordamata** (vt lisad 1, 3 ja 4).
- 3.13 Maksejõuetuse teenistus palub kohtul jätta menetluskulud poolte (haldusorganite) endi kanda.

Käesoleva määruskaebuse esitamine on riigilõivuvaba (TsMS § 145 lõige 1).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Merili Ruul
järelevalve ekspert
667 2702
merili.ruul@konkurentsiamet.ee

Õigus allkirjastada tuleneb Maksejõuetuse teenistuse juhataja käskkirjast, millega on võimalik tutvuda <https://www.mjt.ee/kontakt/kontaktid>

Lisad:

1. Maksejõuetuse teenistuse 06.11.2025. a otsus
2. Harju Maakohtu 14.01.2026. a kohtumäärus

3. Maksejõuetuse teenistuse 29.01.2026. a määruskaebus
4. Maksejõuetuse teenistuse 29.01.2026. a määruskaebuse 13.02.2026. a täpsustus
5. Tallinna Ringkonnakohtu 06.05.2026. a kohtumäärus